

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 11 maj 2020

314/2020

Statsrådets förordning om miljöskyddskrav för distributionsstationer för flytande bränslen

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 9, 10 och 117 § i miljöskyddslagen (527/2014), av dem 9 § sådan den lyder i lag 1166/2018 och 10 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1064/2017:

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas på verksamheten vid sådana distributionsstationer för flytande bränslen som är registreringspliktiga enligt 116 § i miljöskyddslagen (527/2014) och vars bränslecisterner har en total volym på minst 10 m³. Förordningen tillämpas även som minimikrav för miljöskyddet på sådan verksamhet vid distributionsstationer för flytande bränslen som kräver miljötillstånd enligt 30 § i miljöskyddslagen.

Förordningen tillämpas inte på distributionsstationer för gaser eller på bränsledistribution på jordbruk eller sådan bränsledistribution på arbetsplatser som pågår en kortare tid än 12 månader.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) distributionsstation ett fast ställe med distributionsområde, distributionsanordningar, cisterner för flytande bränsle och eventuella service- och tvätthallar, där flytande bränsle säljs eller på annat sätt överläts för att via en distributionsmätare föras över till bränsletanken i motordrivna fordon, vattenfarkoster, spårfordon eller luftfarkoster,
- 2) flytande bränsle brännbar vätska som används som bränsle i motordrivna fordon, vattenfarkoster, spårfordon och luftfarkoster,
- 3) distributionsområde område, kaj eller brygga där distributionsanordningarna finns och där motordrivna fordon, spårfordon eller luftfarkoster stannar eller motordrivna vattenfarkoster förtöjs för påfyllning av bränsle,
- 4) cisternernas påfyllningsplats det område runt bränslecisternernas påfyllningsrör där tankbilen eller cisternvagnen stannar för överföring av bränsle från tankbilen eller cisternvagnen till lagercisternen,
- 5) dubbelmantlad cistern en cistern som runt en tät inre cistern av stål har en tät, sluten mantel av stål och där den yttre manteln når åtminstone lika högt som den högsta möjliga nivån på vätskeytan i den inre cisternen.

3 §

Innehållet i registreringsanmälan

Av en i 116 § i miljöskyddslagen avsedd anmälan som gäller verksamhet vid en distributionsstation ska det framgå

- 1) kontaktuppgifter för verksamhetsutövaren och distributionsstationen,
- 2) uppgifter om distributionsstationens läge och omgivning samt om planläggningen av området,
- 3) uppgifter om distributionsstationens verksamhet och bränslen,
- 4) uppgifter om distributionsstationens tekniska konstruktioner,
- 5) uppgifter om behandlingen av avloppsvatten och regn- och smältvatten samt om utsläpp i vatten eller avlopp,
- 6) uppgifter om utsläpp i luften,
- 7) uppgifter om det avfall som verksamheten ger upphov till och om avfallshanteringen,
- 8) uppgifter om riskhantering och övervakning samt kvalitetssäkring i samband med viktiga arbetsmoment,
- 9) uppgifter om distributionsstationens gällande tillstånd, avtal, beslut och anmälningar.

Till registreringsanmälan ska det fogas

- 1) en karta som visar gränserna för fastigheten där distributionsstationen finns samt de närmaste byggnader som används som bostad eller för rekreatiönsändamål och de närmaste rekreatiönsområdena, naturskyddsobjekten, grundvattenområdena och andra sårbara eller känsliga objekt,
- 2) en situationsplan där verksamheterna för distributionsstationen har skrivits in,
- 3) en detaljplanekarta, om distributionsstationen finns inom ett detaljplaneområde,
- 4) en tvärsnittsritning över skyddet av och markkonstruktionen på cisternernas påfyllningsplats och distributionsområdet,
- 5) en planritning över avloppssystemet,
- 6) en sådan verksamhetsplan som avses i 13 § 2 mom.

4 §

Placeringen av verksamheten

Bestämmelser om placeringen av verksamheten finns i 11 och 12 § i miljöskyddslagen.

5 §

Distributionsstationernas tekniska konstruktion

Bestämmelser om kraven på distributionsstationers tekniska konstruktion finns utöver i denna förordning även i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

I fråga om den tekniska konstruktionen hos distributionsstationer där bränsle överläts huvudsakligen till bränsletankar i motordrivna fordon eller vattenfarkoster föreskrivs dessutom i bestämmelser som förblivit i kraft med stöd av 67 § i förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier (682/1990).

När det gäller distributionsstationer där bränsle överläts till bränsletankar i motordrivna fordon, vattenfarkoster eller luftfarkoster ska anordningar och konstruktionsdelar som är avsedda för lagring och hantering av flytande bränslen överensstämma med kraven i standard SFS 3352 eller andra krav av motsvarande nivå som gäller för distributionsstationer och anordningar i anslutning till dem.

6 §

Skydd av mark och grundvatten

Distributionsstationernas bränslecisterner ska vara täta till sin konstruktion och tåla mekanisk och kemisk påfrestning. Cisternerna ska skyddas mot korrosion och de ska vara i gott skick.

Cisternerna ska förses med ett läckagedetektorsystem. Cisternerna ska antingen vara dubbelmantlade cisterner eller i en skyddsbassäng placerade enkelmantlade cisterner. Cisterner som placerats under jord ska dock alltid vara dubbelmantlade cisterner. Skyddsbassängens volym ska dimensioneras så att bassängen vid läckage rymmer åtminstone 1,1 gånger volymen för den största enskilda cisternen i bassängen.

Bränslerörsystemet får inte släppa igenom kolväten eller andra beståndsdelar i bränslet och det ska korrosionsskyddas. Rörsystemet ska installeras och skyddas så att det tål mekanisk och kemisk påfrestning.

Avloppsledningssystemet och till systemet anslutna inspektionsbrunnar, sandavskiljare och oljeavskiljare samt de tätningar som används i fogarna ska tåla bränslets kemiska inverkan. En tvätthalls golv, sandavskiljare och avlopp ska tåla inverkan av de tvättmedel som används. Avloppssystemet ska installeras så att det tål mekanisk påfrestning.

Cisternernas påfyllningsplats och distributionsområdet ska ha en permanentbeläggning som anges i standard SFS 3352 eller någon annan permanentbeläggning av motsvarande nivå. Markkonstruktionen på områdena ska tätas så att bränslen och andra sådana ämnen som hanteras på distributionsstationen och som medför risk för förorening av miljön inte läcker ut i marken och grundvattnet.

Marken vid cisternernas påfyllningsplats och på distributionsområdet ska göras så bärande att fordonens vikt inte orsakar sättningar eller skadar de underjordiska rörsystemen och skyddskonstruktionerna.

7 §

Behandling och avledning av oljehaltigt spillvatten

Avloppen från distributionsområdet, cisternernas påfyllningsplats, de underjordiska tätningslagrens dränering och andra ställen där bränsleavrinning kan förekomma ska ledas till en oljeavskiljare, dock inte när det gäller distributionsområdet för distributionsstationer som är avsedda enbart för motordrivna vattenfarkoster. Avloppet från tvätthallar och servicehallars golvbrunnar ska ledas till en egen oljeavskiljare. De oljeavskiljare som används ska förses med ett larmsystem som anger när oljeträget är fullt. Larmsystemet ska kunna följas oavbrutet.

Om det utgående vattnet från en oljeavskiljare leds till ett avlopp eller en sluten behållare, ska det behandlas i en oljeavskiljare av klass II enligt standard SFS-EN-858-1 så att kolvätehalten i det utgående vattnet är under 100 mg/l.

Om det utgående vattnet från en oljeavskiljare inte leds till ett avlopp eller en sluten behållare, ska det behandlas i en oljeavskiljare av klass I enligt standard SFS-EN-858-1 så att kolvätehalten i det utgående vattnet är under 5 mg/l. Efter det kan vattnet ledas till ett dagvattenavlopp eller i vattendrag.

I avloppet på ett distributionsområde och en cisterns påfyllningsplats ska det omedelbart efter oljeavskiljaren finnas en provtagningsbrunn med avstängningsventil genom vilken distributionsstationens avloppsvatten kan förhindras att rinna ut i vattentjänstverkets avlopp eller i något annat av distributionsstationens utsläppsställen för avloppsvatten. Provtagningsbrunnen med avstängningsventil ska placeras, märkas och skyddas så att man har obehindrat tillträde till den. Avstängningsventilen ska utan dröjsmål kunna stängas under alla förhållanden.

8 §

Behandling och avledning av annat avloppsvatten

Distributionsstationens hushållsavloppsvatten ska avledas till vattentjänstverkets avlopp. Bestämmelser om behandling av hushållsavloppsvatten i områden utanför avloppsnätet finns i 16 kap. i miljöskyddslagen och i statsrådets förordning om behandling av hushållsavloppsvatten i områden utanför avloppsnätet (157/2017).

Regn- och smältvatten från distributionsstationens gårdsplan ska hindras att rinna ner i oljeavskiljarna.

9 §

Begränsning av utsläpp i luften

De bensinångor som bildas vid påfyllning av distributionsstationens bensincisterner ska återvinnas. Bestämmelser om målreferensvärdet för den totala årliga förlusten av bensin finns i statsrådets beslut om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar vid upplagring och distribution av bensin (468/1996).

Bestämmelser om återvinning av de utsläpp av bensinångor som uppstår vid bränslepåfyllning av motordrivna fordon finns i statsrådets förordning om återvinning av bensinångor vid distributionsstationer (1085/2011).

10 §

Bullerbekämpning

Förebyggandet av buller från en distributionsstation och från trafiken i anslutning till den ska beaktas vid placeringen och planeringen av verksamheten. Bestämmelser om riktvärden för bullernivån finns i statsrådets beslut om riktvärden för bullernivå (993/1992).

11 §

Avfallshantering

Avfallshanteringen vid en distributionsstation ska ordnas i enlighet med avfallslagen (646/2011) så att verksamheten inte medför nedskräpning av miljön, förorening av marken eller skada för hälsan eller miljön. Det ska då särskilt ses till att

- 1) farligt och återvinningsbart avfall samlas upp och hålls separat från annat avfall,
- 2) farligt avfall sorteras, förpackas och märks enligt sina egenskaper och lagras i ett låst och övertäckt eller på annat sätt vattentätt utrymme på ett ogenomträngligt underlag,
- 3) farligt flytande avfall lagras i skyddsbassänger,
- 4) mängden botten slam i oljeavskiljaren och oljeskiktets tjocklek mäts minst en gång per år och slammet och oljan vid behov avlägsnas och förs till ändamålsenlig behandling,
- 5) oljeavfall och annat farligt avfall förs till ändamålsenlig behandling minst en gång per år,
- 6) ett transportdokument för transport av farligt avfall upprättas enligt vad som föreskrivs i statsrådets förordning om avfall (179/2012),
- 7) avfall sänds för behandling till en anläggning som enligt miljötillståndet får ta emot sådant avfall.

12 §

Periodisk besiktning och inspektion av anordningar och konstruktioner

Verksamhetsutövaren ska se till att skicket och funktionsdugligheten hos anordningarna på en distributionsstation besiktas periodiskt. Bränslecisternernas skick ska emellertid

besiktas minst vart tionde år. De protokoll som upprättas över besiktningen ska bevaras och vid behov visas upp för tillsynsmyndigheten. Fel och brister som kan orsaka risk för förorening av miljön ska avhjälpas utan dröjsmål.

Skicket hos beläggningen på distributionsområdet och cisternernas påfyllningsområde ska inspekteras regelbundet minst en gång per år. Vid inspektionen ska uppmärksamhet fästas särskilt vid att distributionsanordningens underlag och området kring den är ogenomträngligt samt vid de sättningar som syns på distributionsområdet. Skador och brister som konstateras vid inspektionen ska avhjälpas utan dröjsmål.

13 §

Exceptionella situationer

Verksamhetsutövaren ska för att förhindra sådana exceptionella situationer som avses i 123 § i miljöskyddslagen se till att det finns anvisningar för verksamhet som medför risk för förorening av miljön.

Verksamhetsutövaren ska utarbeta en verksamhetsplan för exceptionella situationer. Verksamhetsplanen ska åtminstone innehålla anvisningar för åtgärder som ska vidtas vid bränsleläckage. Verksamhetsplanen ska sändas till den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten i samband med att registreringsanmälan lämnas in och till den behöriga tillståndsmyndigheten i samband med att miljötillstånd söks. Verksamhetsplanen kan kompletteras eller ändras senare och den ska hållas uppdaterad.

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål vidta de korrigerings- eller bekämpningsåtgärder som en störning eller annan exceptionell situation kräver i syfte att förhindra förorening av miljön och motverka skadlig miljöpåverkan. En utredning av konsekvenserna av en exceptionell situation ska inledas i den omfattning som situationen kräver på det sätt som avtalas med den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten. Efter en exceptionell situation ska verksamhetsutövaren vidta lämpliga åtgärder för att undvika motsvarande situationer. Bestämmelser om anmälningsplikt i fråga om exceptionella situationer finns i 123 § i miljöskyddslagen.

För exceptionella situationer ska det på distributionsstationen finnas tillräckligt med redskap för förstahandssläckning och bekämpning av läckor. I distributionsanordningarnas närhet ska det finnas nödkoppling samt anvisningar för tillvägagångssättet vid läckor och eldsvådor.

14 §

Kontroll av verksamheten och dess verkningar

Verksamhetsutövaren ska på distributionsstationen ordna driftskontroll, kontroll av utsläpp och kontroll av miljöpåverkan.

Bränslecisternerna ska förses med ett mätsystem för bränslenivån som fortlöpande kan följas. I syfte att upptäcka eventuella läckage ska den uppmätta bränslemängden jämföras med mängden enligt tankningsjournalen.

Alarm från läckagedetektorn i den dubbelmantlade cisternens mellanrum, från detektorn i oljeavskiljarens oljetråg och från eventuella läckagedetektorer i skyddskonstruktionerna i marken ska vara kopplade till fortlöpande övervakning eller ett larmsystem som fortlöpande kan följas.

Verksamhetsutövaren ska sörja för service och underhåll av distributionsstationens konstruktioner och anordningar, såsom bränslecisternerna och bränslerörsystemen, oljeavskiljarna, bränsledistributionsanordningarna och larmsystemet, på ett sådant sätt att det vid användningen av dem inte uppkommer fel eller förändringar som medför risk för förorening av miljön.

Cisternernas besiktningsprotokoll ska bevaras och på begäran visas upp för den kommunala miljövårdsmyndigheten.

15 §

Kvalitetssäkring i samband med viktiga arbetsmoment

Alla arbetsmoment som gäller planering eller byggande av en distributionsstation eller installation av anordningar vid en station ska utföras med särskild omsorgsfullhet. Distributionsstationernas tekniska konstruktion ska inspekteras i enlighet med byggbestämmelserna och kemikaliesäkerhetsföreskrifterna samt de standardiserade anvisningarna i respektive arbetsmoment och innan stationen tas i bruk.

Vid installation av tätningskonstruktioner i marken samt andra skyddskonstruktioner ska en kvalificerad och erfaren entreprenör anlitas. Den som övervakar arbetet ska ha tillräcklig sakkunskap och vara oavhängig. Övervakaren ansvarar för att de kvalitetssäkringstest och täthetsprov som hänför sig till installationerna genomförs och dokumenteras noggrant.

Över arbetsmoment som är synnerligen krävande med tanke på miljöskyddet ska det upprättas en kvalitetssäkringsutredning enligt 121 a § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999). En utredning ska upprättas över åtminstone följande arbetsmoment:

- 1) planen för fogningsarbetet i anslutning till tätningskonstruktionerna,
- 2) fogningen av tätningskonstruktionerna, skyddandet av konstruktionerna mot stenar och fogningen av de genomföringar som görs i konstruktionerna,
- 3) installation, förankring och täckning av cisterner,
- 4) kompaktering av fyllningslagren så att de är bärande,
- 5) installation, stödjande och anslutning av rörsystemet,
- 6) installation av avlopp och brunnar,
- 7) installation av observationsrör för porluft i marken och för grundvatten.

De protokoll som upprättas över inspektionerna samt kvalitetssäkringsutredningen ska bevaras och på begäran visas upp för den kommunala miljövårdsmyndigheten.

16 §

Bokföring

Verksamhetsutövaren ska föra bok över distributionsstationens verksamhet. Ett sammandrag av bokföringen ska bevaras i sex år och på begäran visas upp för den kommunala miljövårdsmyndigheten.

I bokföringen ska antecknas uppgifter åtminstone om följande:

- 1) inspektion av larmsystem, beläggningar, cisterner och observationsbrunnar i anslutning till dräneringen och om eventuella reparationsarbeten,
- 2) inspektion av oljeavskiljare och om den mängd olja och oljehaltigt slam som avlägsnats,
- 3) den mängd farligt avfall som verksamheten gett upphov till och om vart avfallet har förts,
- 4) överlåtelse av bränsle och om påfyllning av cisternerna,
- 5) exceptionella situationer och olyckssituationer,
- 6) kontroll av verksamheten och av dess verkningar,
- 7) utbildning av personalen.

17 §

Anmälan om ändringar i verksamheten

Bestämmelser om skyldigheten att i fråga om tillståndspliktig och registreringspliktig verksamhet anmäla ändringar som är väsentliga med tanke på tillsynen samt långvariga avbrott i och avslutande av verksamheten finns i 170 § i miljöskyddslagen.

18 §

Åtgärder vid avslutande av verksamheten

När verksamheten vid en distributionsstation avslutas ska verksamhetsutövaren för tillsynsmyndigheten lägga fram en plan för hur distributionsstationens konstruktioner ska avlägsnas och för hur eventuell förorening av marken och grundvattnet ska klarläggas.

Efter det att verksamheten har avslutats ska verksamhetsområdet försättas i sådant skick att det inte medför skada för hälsan eller förorening av miljön eller risk för detta. Bestämmelser om uppsnygning av verksamhetsområdet och sändande av avfall som lagrats på området för behandling finns i avfallslagen. Bestämmelser om de förpliktelser som gäller efter avslutande av verksamheten finns i 94 § i miljöskyddslagen.

19 §

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna förordning träder i kraft den 18 maj 2020.

Genom denna förordning upphävs statsrådets förordning om miljöskyddskrav för distributionsstationer för flytande bränslen (444/2010).

På sådana distributionsstationer för distribution av bränsle till luft- och spårvägstrafiken och till bil- och arbetsmaskindepåer liksom på sådana minst 12 månader verksamma distributionsstationer för distribution av bränsle till arbetsplatser, vilkas verksamhet har inletts eller i fråga om vilka ansökan om miljötillstånd eller anmälan enligt 10 a kap. i miljöskyddslagen har kungjorts före ikraftträdandet av denna förordning, tillämpas denna förordning från och med den tidpunkt då

1) miljötillstånd för väsentlig ändring av distributionsstationens verksamhet eller någon annan med stöd av bilaga 1 till miljöskyddslagen miljötillståndspliktig verksamhet som distributionsstationen är en del av ska sökas med stöd av 29 § i miljöskyddslagen,

2) verksamhet som med stöd av bilaga 4 till miljöskyddslagen är anmälningspliktig och som distributionsstationen är kopplad till väsentligt ändras på det sätt som avses i 115 a § 2 mom. i miljöskyddslagen, eller

3) ett miljötillstånd eller ett beslut med anledning av anmälan för i 1 och 2 punkten avsedd verksamhet behöver ändras med stöd av 89 § i miljöskyddslagen.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. tillämpas denna förordning på de distributionsstationer som avses i det momentet dock senast från och med den 1 augusti 2023.

Trots vad som föreskrivs i 3 och 4 mom. tillämpas 4 §, 5 § 3 mom. och 6 § 2 och 3 mom. i denna förordning på i 3 mom. avsedda distributionsstationer först när distributionsstationens verksamhet ändras väsentligt på ett sätt som avses i 29 § eller 115 § 2 mom. i miljöskyddslagen, så att det är fråga om en sådan betydande teknisk förbättring av distributionsstationen där stationens tekniska system, cisterner och rörsystem förnyas.

På distributionsstationer för distribution av bränsle till motordrivna fordon eller vattenfarkoster, fränsett de som avses i 3 mom., vilkas verksamhet har inletts eller i fråga om vilka ansökan om miljötillstånd har kungjorts före den 1 juni 2010 tillämpas 4 §, 5 § 3 mom. samt 6 § 2 och 3 mom. i denna förordning först när distributionsstationens verksamhet ändras väsentligt på ett sätt som avses i 29 § i miljöskyddslagen, så att det är fråga om en sådan betydande teknisk förbättring av distributionsstationen där stationens teknis-

ka system, cisterner och rörsystem förnyas. Förordningens 7 § 3 mom. tillämpas på i detta moment avsedda distributionsstationer senast från och med den 1 augusti 2023.

Distributionsstationer för distribution av bränsle till motordrivna fordon eller vattenfarkoster, fränsett de som avses i 3 mom., vilkas verksamhet har inletts eller i fråga om vilka ansökan om miljötillstånd har kungjorts före ikraftträdandet av denna förordning ska senast ett år efter denna förordnings ikraftträdande lämna in en sådan verksamhetsplan som avses i 13 § 2 mom. till den kommunala miljövårdsmyndighet som ansvarar för registreringen eller till den behöriga tillståndsmyndigheten.

När denna förordning träder i kraft förfaller en sådan anhängig miljötillståndsansökan för en distributionsstation som inte har kungjorts, och myndigheten registrerar verksamheten i datasystemet för miljövårdsinformation samt underrättar verksamhetsutövaren om detta, utom i fråga om verksamhet som avses i 30 § i miljöskyddslagen.

En sådan miljötillståndsansökan för en distributionsstation som är anhängig när denna förordning träder i kraft, och som har kungjorts, samt en sådan registreringsanmälan för en distributionsstation som är anhängig när förordningen träder i kraft ska behandlas enligt de bestämmelser som gällde vid denna förordnings ikraftträdande.

Bestämmelserna om miljötillståndsansökan i 8 och 9 mom. tillämpas också på anmälan enligt 10 a kap. i miljöskyddslagen.

Helsingfors den 7 maj 2020

Miljö- och klimatminister Krista Mikkonen

Regeringssekreterare Sini Pietilä